

prstjo pokrije. Razpoke in posedanje naj se s tlačanjem odpravijo, da ne pride zrak ali dež do zelenjave.

Če nam dež pri košnji detelje ali sena nagaja, nam taka skisana piča veliko koristi.

O slani.

(Dopis iz močvirja.)

Tri dni zaporedoma je bila slana, toda škodovala je le na visoki, slabo vdelani šotni plasti ležečim njivam, med tem, ko se fižol in krompir na nizkem izrezanem svetu za ta mraz zmenil ni. A nezgoda tudi tod izostala ni. Po burji na moč ohlajeni svet zmrznil je na vnebohoda dan popolnoma deloma 2 cm. na globoko. Na jasno vzhajajoče solnce poparilo je zgodnji krompir in fižol, kar ga je tačas zunaj bilo, ne samo do zemlje, ampak tudi v zemljo, rž, celó oves, detelje in bolj žlahne trave so poškodovane in od mraza tako ostrupene, da se je slabe letine bati. A tudi trdincem je mraz krompir posmodil, le na visokem in v zatišji ležečim njivam se mraz ne pozná.

Krompir si bo še opomogel tam, kjer prevelik ni bil in kjer mu je bilo dobro postreženo, a na pustih njivah in kjer je uže grme delal, ni kaj prida vžitka pričakovati. Na zlabih šotnih njivah je pa rž tako pozebila, da se je pričela sušiti. Zanimivo je, da je na požganem vgnojenem ter izrezanem svetu rastlina proti mrazu mnogo manj občutljiva, nego na slabo vdelanem šotnem. To gotovo od tod, ker se z udelovanjem in drobljenjem šote šotni poli moč jemlje, izpuhtevati vlago, katere je nepričeta šota kakor goba napojena.

Kaj je početi, da bi se taci nezgod po moči ognili? Fižol, ki ni bil še ves zunaj, se posadi, a s krompirjem se ne dá tako delati, kajti ne vé se, kateri je popolnem ob moč prišel, in ko bi ga posadili zopet, pogнал bi ozebljeni, kakor tudi na novo vsajeni, slednjič bi bila vsa njiva gosto preraščena, a mestu krompirja pridelale bi se šiške. Mnogo je taci, ki trdijo v jeseni in spomladi pozno sejati, krompir in fižol saditi pa še le koncem meseca maja. Rž pozno sejana, porata le malokedaj, krompir pa nikoli, kajti ta ne dozori in pozno v jeseni, ko bi se mislilo, da je dozorel, se ga lupina ne drži, deloma segnjije na njivi, deloma v kleti, kar ga ostane, ima pa okus, kakor žajfa.

Fižol, ki potrebuje večinom 4 mesece in pol, da dozori, pozno sajen, ne dozori, če mu tudi na jesen mraz prizanese. Edino sredstvo tem nezgodam po moči v okom priti, je pridno usuševanje in umetno obdelovanje.

Dosedanje skušnje potrjujejo, da je krompir slednji čas prve dni majnika, fižol pa do srede majnika saditi, da sad popolnem dozori in da ga med rastjo rja ne zatara; len le malokedaj kaj pridelal.

Zakaj krave zvržejo?

(Konec.)

Najbolje zanesljivo si obvarujemo turšico teh bul, ako seme z bakrenim vitrijolom tako le pacamo ali lužimo: Na 275 litrov pšenice vzamemo $\frac{1}{2}$ kilograma bakrenega vitrijola, katerega moramo raztolči, v vroči vodi raztopiti, ter s toliko množino mrzle vode pomešati, da stopi tekočina, katera se v kak bedniček zlije, še za dobro dlan čez pozneje v njo vsuto pšenico. Vode potrebujemo v to svrhu blizo 103 litrov, in tako zadbimo blizo $\frac{1}{2}$ % raztopline. Pšenico moramo večkrat premešati, vso na površje splavajočo pa posneti, ona ni

za seme dobra. Pšenico moramo celih 12 ur v tekočini pustiti, potem pa ven pobrati ter raztegnjeno večkrat pridno premešati. Po preteku malih ur je pšenica toliko suha, da jo zamoremo z roko, čez 24 ur pa tudi uže z mašino sejati. Močno snetljiva pšenica se mora dalje časa, 14 do 16 ur tako lužiti. Kaljivosti $\frac{1}{2}$ % raztopline, kakor to skušnje učé, čisto nič ne škodi, vendar ravnamo pametno, če ne rabimo za seme s parno mlatilnico izmlačene pšenice.

Od vseh sort mokre rose je posebno tako zvana „perenospora“ sumljiva. Ona se prikazuje navadno na spodnji strani listja, katero z neko belo škoricjo prevlači. Pod drobnogledom spoznamo lahko, da obstoji cela škoricja iz drevnato razprostrtih glivičnih niti, katere rastejo iz dihalnih luknjic listja. Na vrhah posameznih odrastkov nastajajo tako zvane spore, organi, s katerimi se ta rastlina pomnožuje. Bolj kakor žitu so mokre rose grahu in grašici škodljive.

En vzrok zvrženja vse drugačne narave nastane pa tudi lahko, če pokladamo še tako izbrano klajo; on obstoji v normalnem sestavljanji krvi. Jasno je uže pričano, da postane v 5. do 7. meseci brejosti kri redno rudečih krvinih telescev revnejša; kri zgubi pa tudi lahko preveč telescev, kar bistveno pospešuje zvrženje. Kdor se hoče pred tako škodo kolikor mogoče zavarovati, ravna dobro, ako v letih in krajih, v katerih se zvrženje pogostoma prikazuje, kravam nekoliko železnega vitrijola ponudi, najboljši uže od 2. in 3. meseca naprej. Srednjim kravam se sme 3 do 4 grame na dan dati in to do 7. meseca brejosti. Vitrijol se v vodi raztopi, ter čez rezanico in sploh parjeno klajo zlije. Večkrat nastopi zvrženje tudi epidemično, vsled nekega okuženja, prouzročenega po prav majhnih glivicah „bakterijah“, katere se na maternici zbirajo in na to čudno šegačno uplivajo. Ta šegačljivost sega lahko globoko in prouzročuje zvrženje. Kjer se kaj enacega prikaže, je najboljši, da se vsaka krava, o kateri se zamore soditi, da bode zrvгла, koj od drugih v poseben hlev loči. Ako se je pa zvrženje vendar le v skupnem hlevu vršilo, potem se ne sme zamuditi vse izvržene dele koj odstraniti, jih globoko zakopati, kravo samo pa v drug hlev preseliti. Prostor, kjer je krava stala, se mora koj do čistega izkidati, osnažiti ter s karbolično kislino razkužiti; v ta namen zadostuje 1 del kisline na 80 do 100 delov vode. Kjer se zvrženje epidemično prikaže, bi tudi svetoval kravam po dvakrat na teden z volno gobo, pomočeno v tekočino obstoječo iz 1 grama salicilne kisline na 2 litra čiste deževnice maternice izpirati.

O prenapredbi dednega nasledja pri kmetskem posestvu.

(Konec.)

Ugovarjalo bi se lahko temu predlogu, da bi bil posestnik preveč obložen, ker bi moral zraven rednega davka plačevati tudi letne doneske za izplačevanje svojih sodedičev. Da bi bili posestniki v resnici nekoliko obloženi, je istina, ki se ne dá predrugačiti, ako hočemo pravice sodedičev varovati. Da bi pa to vsakoletno izplačevanje posestnika preveč ne težilo, napravila bi se stvar tako, da bi se tirjala od posestnika vsako leto le tako mala svota, da bi bil ves denar, katerega je dolžan svojim sodedičem izplačan (amortiziran), v kakih 25 do 40 letih. Se ve da bi se ta čas istim posestnikom, ki lahko preje plačajo, utegnil skrajšati. Ako bi se ves dolg raztegnil na 25 do 40 let, bila bi vsakoletna poplača tako nizka, da bi zaradi tega vsak vsaj nekoliko skrben gospodar lahko shajal.